

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Gfv.VII.30.062/2021/3.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Csőke Andrea előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Az adós: adós1

Az adós felszámolója: felszámoló1

A vitatott hitelező: hitelező1

A vitatott hitelező jogi képviselője: Toman Ügyvédi Iroda cím1

Az eljárás tárgya: vitatott hitelezői igény felszámolási eljárásban

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a hitelező

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla, 11.Fpkhf.43.640/2020/2.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, 27.Fpkh.1156/2017/21.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzés felülvizsgálattal támadott részét hatályában fenntartja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

A hitelező és az adós részvény-adásvételi szerződést kötöttek, melyből eredő elszámolás iránt 39.P.23.676/2011. szám alatt a Fővárosi Törvényszék előtt folyamatban volt perben, a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.481/2013/7. sorszámú, 2014. április 8-án jogerőre emelkedett ítéletével az adóst 68.477.980 Ft, és abból 22.644.780 Ft után 2010. július 16-tól, 22.916.600 Ft után 2011. január 16-tól, szintén 22.916.600 Ft után 2011. július 16-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat, valamint 1.916.000 Ft elsőfokú és 400.000 Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a hitelező javára vételár jogcímén.

A hitelező a 2015. március 4-én benyújtott felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelmében a jogerős ítélet alapján, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 27. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással 68.477.980 Ft tőketartozás és 6.522.673 Ft kamattartozás, azaz 2015. március 3. napjára számítottan összesen 75.792.934 Ft tartozás vonatkozásában kérte az adós fizetéseképtelenségének megállapítását arra tekintettel, hogy az adós a jogerős ítélet szerinti tartozásából csak 9.000.000 Ft-ot fizetett meg, melyet a hitelező a perköltségre számolt el, a fennmaradó 6.684.000 Ft-tal pedig a kamattartozás összegét csökkentette.

A végelszámolás alatt álló adós és a hitelező egymással egyeztettek, megállapodást kívántak kötni. Az adós közgyűlése felhatalmazta a végelszámolót, hogy a hitelezővel megkösse a fizetési kötelezettség teljesítéséről és a hitelező javára az adós ingatlanán jelzálogjog alapításáról a KÉ506151 számon szerkesztett szerződést. A végelszámoló és a hitelező által aláírt, azonban pontos keltezés és ellenjegyzés nélküli, fizetési kötelezettség teljesítéséről és jelzálogjog alapításáról szóló megállapodás

- I. pontjában meghatározták, hogy az adós fennálló tartozása 68.477.980 Ft tőke és 6.545.977 Ft késedelmi kamat, összesen 75.023.957 Ft;

– a III.1. pontban megállapodtak, hogy a 75.023.957 Ft tartozását a „mai naptól” a kifizetés napjáig számítandó évi 10 %-os ügyleti kamatát az adós ... levő meghatározott helyrajzi számú ingatlanának értékesítéséből származó vételárból fogja kifizetni az adós,

- a III.2. pont szerint, ha ez egy éven belül nem következik be, akkor a Ptk. szerinti késedelmi kamatot is fizetnie kell az adósnak a hitelező részére;

– a III. 3. pont szerint a szerződés megkötésével egyidejűleg az adós részvényesei a hitelező indítványának megfelelően külön íven megkötött megállapodásban rögzítik kötelezettségvállalásaikat;

– a III. 4. pont szerint az adós és a hitelező közösen kéri a felszámolási eljárás szünetelésének megállapítását;

– a IV. pont szerint a tőketartozás és ügyleti kamat, késedelmi kamat biztosítékként jelzálogjogot alapítanak a hajdúszoboszlói ingatlanon a hitelező javára;

– a IV. 4. pont szerint a jelzálogjog bejegyzése iránti kérelem benyújtása, és a III. 3. részben írtak teljesítése után a hitelező eláll a felszámolási kérelmétől és kéri a felszámolási eljárás megszüntetését.

A hitelező 2015. június 26-án – majd 2015. november 18-án és november 20-án – bejelentette a bíróságnak, hogy megállapodás nem jött létre. A végelszámoló is úgy nyilatkozott, hogy a felek között nem jött létre megállapodás.

A bíróság 2016. július 18-án megindította az adós felszámolását, felszámolóként a C. Kft. került kirendelésre.

A hitelező kérelme, a felszámoló ellenkérelme

[1] A hitelező határidőben benyújtott igénybejelentésében a jogerős ítélet szerinti tőkeösszeggel, késedelmi kamattal és perköltség összeggel egyezően kérte nyilvántartásba venni a hitelezői igényt, majd 2017. december 3-án 2017. november 15-ei időpontra vetítve az összes követelését 96.866.909 Ft-ban határozva meg.

[2] A felszámoló ugyanerre az időpontra a tartozás összegét 72.778.138 Ft-ban állapította meg akként, hogy abból 68.477.980 Ft a tőketartozás és 15.757.301 Ft a kamattartozás. Kamatra összesen 11.457.143 Ft került kifizetésre: 7.957.143 Ft 2014. augusztus 25-én, 1.000.000 Ft 2015. szeptember 1-jén, 2.500.000 Ft pedig 2015. december 3-án.

[3] A felszámoló 24.088.771 Ft összegben vitatta a hitelező igényét és e vonatkozásban terjesztette azt elbírálásra a Cstv. 46. § (6) bekezdése alapján a bírósághoz.

[4] Álláspontja szerint a hitelező igényét a jogerős ítélet alapján kell kiszámítani, nem pedig a hitelező által hivatkozott KÉ506151 számú megállapodás alapján az abban szereplő magasabb kamatmértékkel. A megállapodás ugyanis tervezet maradt, az abban foglaltak nem valósultak meg, a felek a tervezetet végül nem fogadták el. Egyetértett ugyanakkor a hitelezővel abban, hogy az adós által átutalt 9.000.000 Ft-ból 2.316.000 Ft-ot a perköltségre, 6.684.000 Ft-ot pedig a késedelmi kamatra kellett elszámolni.

[5] A hitelező hangsúlyozta, hogy a felek között a KÉ506151 számú megállapodás létrejött, ezért hitelezői igényét az abban foglalt kamatmértékkel kell számolni. Ennek alapján a 75.023.957 Ft-os tőketartozásból kell kiindulni, mely után évi 10 %-os késedelmi kamatot kell számítani 2015. július 1-től kezdődően, s ugyanezen időponttól a Ptk. szerinti késedelmi kamatot is számítani kell.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

[6] Az elsőfokú bíróság a vitatott hitelezői igényt elutasította. Álláspontja szerint a felek között a KÉ506151 számú ügyiratnak megfelelő szerződés nem jött létre, az csak tervezet maradt. A hitelezőt terhelte annak bizonyítása a vitatott rész tekintetében, hogy az adóssal 2015. június 18-án megállapodást kötött, a bizonyítékok együttes értékeléséből azonban a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek tárgyalásai nem vezettek eredményre. A perköltség összegét az adós már a felszámolás iránti kérelem benyújtása előtt megfizette, a felszámoló a 11.457.143 Ft összegű kamat kifizetését okiratokkal alátámasztotta, és a kifizetés közleményéből kiderül, hogy 3.500.000 Ft-ot nem munkabérre fizette ki az adós, hanem a jogerős ítélet szerinti késedelmi kamatra.

[7] A hitelező fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatta, és kötelezte a felszámolót, hogy a hitelező 563.433 Ft követelését késedelmi kamat jogcímén vegye nyilvántartásba és erről a hitelezőt a követelés besorolásának közlésével tájékoztassa. Egyebekben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[8] A végzés indokolásában elsőként leszögezte, hogy a vitatott hitelezői igény elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást az elsőfokú bíróság lefolytatta, a döntésével azonban csak részben értett egyet.

[9] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a hitelező – az adós részteljesítésének elszámolásával – a megállapodásban foglaltakkal ellentétben kizárólag a jogerős ítéletben meghatározott követelésre jogosult.

[10] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) rendelkezéseinek alkalmazásával megállapította, hogy a felek az adós üzletszerű nyereséges tevékenységének további folytatása érdekében a jogerős ítélet szerint meghatározott jogok és kötelezettségek tartalmát az rPtk. 240. § (1) bekezdésének megfelelően közös megegyezéssel módosították. A felek az akaratuk egybehangzó és kölcsönös kifejezésével [rPtk. 205. § (1) bekezdés] a szerződés módosítása iránti szándékukat írásba foglalták, így nem helytálló az elsőfokú

bíróságnak az a következtetése, hogy a megállapodáshoz kötelmi hatályú kötőerő nem fűződött.

[11] A megállapodás hatályát azonban több lényeges feltétel is érintette. Egyrészt a hitelező javára alapított zálogjog bejegyzése, másrészt a megállapodás III.3. pontjában írt részvényesi határozatok meghozatala, és végül a hitelező elállása folytán a felszámolási eljárás megszüntetése. A hitelező ezek együttes megvalósulásának eredményeként kerülhetett volna abba a helyzetbe, hogy az adós részteljesítéseit a szerződés 1. pontja szerint meghatározott mértékben számolja el. Következik mindez abból is, hogy a megállapodás alapján az adós tartozásának fedezete a tulajdonában álló ingatlan értékesítéséből remélt vételár lett volna (megállapodás III.1. pont), azonban a felszámolás elrendelésével ennek lehetősége értelemszerűen megghiúsult, mert az ingatlan a Cstv. 4. § (1) bekezdése értelmében ettől kezdődően a felszámolás körébe tartozó vagyonnak minősült.

[12] Mindezek együttes értékelése alapján a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek által megkötött megállapodás hatálya az adós felszámolásának elrendelésével az rPtk. 228. § (2) bekezdése értelmében megszűnt, és – ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította – a hitelező az eredeti kötelemnek megfelelően a jogerős ítéletben foglalt marasztalási összegnek az adós 2014. augusztus 26-ai teljesítésével elszámolt részére tarthat igényt, ezért a megállapodás alapján kért további követelése nem alapos.

[13] Megállapította ugyanakkor az ítélőtábla, hogy a hitelezőnek az adóssal szemben fennálló munkaviszonya 2014. szeptember 15-én megszűnt, így nem volt jogalapja a 3.500.000 Ft késedelmi kamat munkabérként történő kifizetésének. Az adós azonban olyan adóelőlegnek szánt összeget vont le a hitelezőnek járó tartozásából, amelynek az adóhatóság felé történő teljesítésére a munkaviszony megszűnése folytán nem volt jogosult. Ezt köteles lett volna teljes mértékben megfizetni, ebből következően a felszámoló a nem vitatott késedelmi kamatból járulékként levont összeget a tartozás eredeti jogcímén köteles a hitelező javára nyilvántartásba venni, melynek összege 563.433 Ft.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelme

[14] A hitelező felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatásával a felszámoló kötelezését a 24.088.771 Ft igénye nem vitatottként való nyilvántartásba vételére. Másodlagosan kérte a jogerős végzés hatályon kívül helyezését – az elsőfokú bíróság végzésére is kiterjedően – és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

[15] Állította, hogy a jogerős végzés sérti a Cstv. 46. § (6) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 206. § (1) bekezdését, 163. § (2) bekezdését és 164. § (1) bekezdését.

[16] Hivatkozott arra, a fizetéseképtelenség vizsgálata során az adós és a hitelező is úgy nyilatkozott, hogy a 2015. március 3. napjára kiszámított 75.792.934 Ft tartozás fennáll. Álláspontja szerint a 68.477.980 Ft tőke 2013. május 9-re vonatkozik, a felszámolási

kérelemben megjelölt összeg – 75.792.934 Ft – pedig 2015. március 3-ra. Ez tehát álláspontja szerint a tőketartozás.

[17] Kiemelte, hogy a bíróság nem megfelelően értékelte az adós elismerő nyilatkozatát az eljárás során. A jogerős ítéletekkel, a csatolt szerződéssel és a felek nyilatkozataival a hitelező a tényeket bizonyította.

[18] A felszámoló nem vette figyelembe a felszámolást elrendelő végzést és az ottani megállapításokat.

[19] Felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtottak be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Cstv. 6. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó rPp. 275. § (2) bekezdése szerint.

[21] Az rPp. 206. § állított megsértése kapcsán a Kúria hangsúlyozza, a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni. (BH2013.119.)

[22] A Kúria erre tekintettel vizsgálta, az eljárás adatai alapján az állapítható-e meg, hogy az adott esetben kizárólag a jogerős határozattól eltérő következtetés lett volna levonható.

[23] Megállapította, a felek maguk nyilatkoztak úgy a felszámolási eljárás során, hogy közöttük nem jött létre megállapodás, ennek a következménye volt a felszámolás megindítása is. Helytállóan állapította meg a jogerős végzés, hogy a KÉ506151 ügyiratszámú megállapodás egyes pontjai egymáshoz kötődtek, egymást feltételezték. A jelzálogjog bejegyzése, a részvényesi határozatok meghozatala és a hitelező felszámolási kérelemtől való elállása – ezzel biztosítva az adós ingatlanának felszámolási eljáráson kívüli értékesítését –, alapvető feltételei voltak annak, hogy az adós és a hitelező a megállapodás szerint számoljon el egymással.

[24] A Kúria hangsúlyozza, hogy a bíróság nem a felszámolási eljárás iránti kérelmet előterjesztő hitelező követelésének a nagyságát állapítja meg a felszámolást elrendelő végzésében, hanem azt vizsgálja, hogy a hitelező követelése vonatkozásában az adós fizetéseképtelennek tekintendő vagy sem. Ebből következően a felszámolást elrendelő végzésben a felszámolási eljárást kezdeményező hitelező igényének összegére vonatkozó megállapítás nem képez ítélt dolgot, a követelést a felszámoló – amennyiben az nem közokiratba van foglalva – vitathatja.

[25] A hitelező tévedett, amikor a bíróság által megállapított tőketartozásához hozzászámította a késedelmi kamatot, majd ezt tőkének tekintve kamatoztatta tovább a követelését. A helyes számítási móddal a tőkekövetelés nem növekszik – az a bíróság jogerős ítéletében megállapított összeg –, csak a késedelmi kamatkövetelése nőhet, azonban az is csak a bírósági ítéletben meghatározott mértékben.

[26] A fentiekből következően a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben állított jogsértések nem állnak fenn, ezért a jogszabályoknak megfelelő jogerős végzést a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján.

Záró rész

[27] A hitelező felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján maga viseli felmerült költségeit.

[28] A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg határozatát.

Budapest, 2021. április 6.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró